Wskazania dotyczące kultu Matki Bożej Nieustającej Pomocy

(Wprowadzenie ogólne z Przewodnika Nowenny do Matki Bożej Nieustającej Pomocy)

I. KULT BŁOGOSŁAWIONEJ DZIEWICY MARYI W KOŚCIELE

1. Maryja, dzięki łasce Bożej wywyższona po Synu ponad wszystkich aniołów i ludzi, słusznie doznaje od Kościoła szczególnej czci . Już od najdawniejszych czasów jest czczona pod zaszczytnym imieniem Bożej Rodzicielki, pod której obronę uciekają się w modlitwach wierni we wszystkich przeciwnościach i potrzebach. Zwłaszcza zaś od czasu Soboru Efeskiego wzrastał przedziwnie kult ludu Bożego dla Maryi wyrażający się w czci i miłości, w inwokacjach i naśladowaniu, zgodnie z proroczymi słowami Jej samej: „Błogosławić mnie będą odtąd wszystkie pokolenia, gdyż wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny" (Łk 1,48 n.).

2. Kult Maryi, choć wyjątkowy, różni się w istotny sposób od kultu uwielbienia, jaki jest oddawany Słowu Wcielonemu na równi z Ojcem i Duchem Świętym, jednak jak najbardziej mu sprzyja. Rozmaite bowiem formy pobożności względem Bożej Rodzicielki, które Kościół zatwierdził w granicach zdrowej i prawowiernej nauki, sprawiają, że gdy czci doznaje Matka, to i Syn, przez którego wszystko zostało stworzone (por. Kol 1,15 n.) i w którym według woli wiekuistego Ojca „zamieszkała cała Pełnia" (Kol 1,19), zostaje poznany, ukochany i uwielbiony w sposób należyty, i że są zachowane Jego przykazania .

3. Maryjna pobożność ludowa, zróżnicowana w swoich zewnętrznych formach i głęboka w motywacjach, jest ważnym i uniwersalnym faktem kościelnym. Wypływa ona z wiary i miłości ludu Bożego do Chrystusa oraz ze sposobu rozumienia zbawczej misji, którą Bóg powierzył Maryi z Nazaretu i w której jest Ona nie tylko Matką Pana i Zbawiciela, lecz również, na płaszczyźnie łaski, Matką wszystkich ludzi .

4. Wartość i potrzebę kultu Matki Bożej, który mieści się w nurcie jedynego kultu chrześcijańskiego, stwierdzał wielokrotnie Kościół w ciągu wieków, pouczając jednocześnie wiernych, co należy myśleć o tym kulcie . W ramach soborowej odnowy zostały przypomniane ogólne zasady i praktyczne wskazania tego kultu w Kościele .

5. Wierni dobrze rozumieją życiowy związek łączący Syna z Matką. Wiedzą, że Jej Syn jest prawdziwym Bogiem, a Ona, Matka, jest również ich matką. Wyczuwają intuicyjnie niepokalaną świętość Maryi i czcząc Ją jako chwalebną Królową nieba, są pewni Jej wstawiennictwa i z ufnością

uznają Ją za swoją Orędowniczkę pełną miłosierdzia. W sposób szczególny czują się z Nią związani najbiedniejsi. Rozumieją, że była biedna jak oni, że wiele wycierpiała, znosząc wszystko cierpliwie i w cichości. Dzielą z Nią ból podczas męki i śmierci Jej Syna, ale też radują się z Nią chwałą zmartwychwstania Chrystusa. Obchodzą z radością Jej święta, chętnie biorą udział w procesjach, pielgrzymują do Jej sanktuariów, lubią śpiewać ku Jej czci i składać dziękczynne wota. Nie cierpią tych, którzy Ją znieważają, i odruchowo nie dowierzają tym, którzy nie okazują Jej czci . Prawdziwa jednak pobożność maryjna, przypomina Sobór, nie polega ani na czczym i przemijającym uczuciu, ani na jakiejś próżnej łatwowierności, lecz pochodzi z prawdziwej wiary, która prowadzi do uznawania wyjątkowego wyniesienia Bożej Rodzicielki i pobudza do dziecięcej miłości ku naszej Matce oraz do naśladowania Jej cnót .

II. ZASADY I WSKAZANIA DOTYCZĄCE NABOŻEŃSTW MARYJNYCH

6. Wskazania soborowe, uzupełnione dokumentami posoborowymi, podają teologiczne uzasadnienie szeroko rozumianego kultu maryjnego, określanego również jako cześć oddawana Matce Bożej w Kościele. Dotyczą one także harmonijnej zgodności między liturgią i innymi nabożeństwami ludu chrześcijańskiego .

7. Kościół zachęca wszystkich do pielęgnowania pobożności maryjnej nie tylko w liturgii, ale również w ramach nabożeństw ludu chrześcijańskiego, które zatwierdza i poleca . Widzi w nich nawet ogromny potencjał ewangelizacyjny, pod warunkiem jednak, że będą zgodne z prawodawstwem kościelnym i przydatne w jego pracy 10. Troska duszpasterska o te nabożeństwa winna się więc wyrażać w ich popieraniu, zachęcaniu do działania, w odpowiednim ukierunkowaniu, a jeśli zajdzie konieczność – także w ich korygowaniu . Kult liturgiczny bowiem, mimo swego obiektywnego znaczenia, niezastąpionej wartości, wyjątkowej skuteczności i charakteru normatywnego, nie wyczerpuje wszystkich możliwości wyrażania czci ludu Bożego oddawanej Matce Bożej .

8. Świadomość pierwszorzędnej wartości liturgii nie może prowadzić do przeoczenia innych form pobożności, ani tym bardziej do niedoceniania ich lub uważania za zbyteczne albo niebezpieczne dla kultycznego życia Kościoła. Liturgia i pobożność ludowa są dwiema formami kultu i powinny pozostawać we wzajemnym i owocnym kontakcie. W każdym wypadku, również w odniesieniu do maryjnej pobożności ludowej, liturgia powinna stanowić zawsze formę przykładową, źródło natchnienia, stały punkt odniesienia i ostateczny cel. Pobożność ludowa może również ubogacić liturgię elementami i sposobami właściwej inkulturacji i stanowić dla niej twórczy dynamizm. Należy więc unikać przeciwstawiania sobie tych dwóch form pobożności, jak również jednakowego ich

traktowania lub zastępowania jednej przez drugą. Obydwie formy są jak najbardziej właściwymi wyrazami kultu chrześcijańskiego, choć nie są równorzędne .

9. Podstawowym wymogiem nauczania Kościoła odnośnie do nabożeństw ludu chrześcijańskiego jest, aby mieściły się one zawsze w nurcie jedynego kultu, który słusznie nazywa się kultem chrześcijańskim, ponieważ od Chrystusa bierze początek i skuteczność, w Chrystusie znajduje pełny i doskonały wyraz oraz przez Chrystusa w Duchu Świętym prowadzi do Ojca .

10. Nabożeństwa maryjne powinny wyrażać: a) charakter trynitarny, który wyróżnia i określa kult oddawany Bogu w świetle objawienia nowotestamentowego; b) charakter chrystologiczny, który wysuwa na pierwszy plan jedyne i niezastąpione pośrednictwo Chrystusa; c) charakter pneumatologiczny, który wskazuje na rolę Ducha Świętego jako źródła wszelkiej pobożności; d) wreszcie charakter eklezjalny, dzięki któremu ochrzczeni tworzą jeden lud Boży i modlą się zjednoczeni w imię Pana (por. Mt 18,20) .

11. Odwołując się zawsze do liturgii jako przykładowej formy, nabożeństwa maryjne winny czerpać z bogactwa Pisma Świętego jako niezastąpionego źródła prawdziwej formy kultu chrześcijańskiego. Nie powinny w niczym zaciemniać pełnego wyznania wiary katolickiej i pozostawać w zgodności z wymaganiami ruchu ekumenicznego. Winny również uwzględniać aspekty antropologiczne, odpowiadając na aktualne potrzeby ludzi, a także odznaczać się nastawieniem eschatologicznym i misyjnym .

12. Chociaż liturgia ze swej natury przewyższa wszelkie nabożeństwa i w duszpasterstwie powinna zajmować pierwsze miejsce przed wszystkimi innymi nabożeństwami, jednak należy pamiętać, że pobożność ludowa stanowi prawdziwy skarbiec ludu Bożego i nosi w sobie prawdziwy głód Boga, jaki jedynie ludzie prości i ubodzy duchem mogą odczuwać . Liturgia i pobożność ludowa powinny więc ze sobą współistnieć, z zachowaniem wzajemnej hierarchii wartości i poszanowaniem natury obu tych obrazów kultycznych . Drogą do uniknięcia ewentualnego braku równowagi czy nawet pewnej sprzeczności między liturgią i pobożnością ludową powinna być odpowiednia formacja zarówno duchowieństwa, jak i wiernych. Jej celem jest właśnie ubogacenie i właściwe ustawienie duchowego życia wiernych. Dla dobra tego życia duchowego w katechezie i działalności wychowawczej trzeba przypominać dziedzictwo pobożności ludowej, a szczególnie tych nabożeństw, które zaleca nauczanie Kościoła .

13. Uważne przestrzeganie wyżej przypomnianych zasad powinno, o ile to tylko możliwe, prowadzić do zharmonizowania nabożeństw z rytmem i wymaganiami liturgii, to znaczy do tego, by tych dwóch form pobożności ani ze sobą nie mylić, ani ich nie łączyć. Powinno też prowadzić do tego, by konsekwentnie unikać hybrydycznego, to znaczy piętrowego nakładania na siebie liturgii i nabożeństw, nie przeciwstawiać liturgii nabożeństwom, a także – co byłoby sprzeczne z duchem

Kościoła – nie eliminować tych ostatnich, pozostawiając pustkę, której najczęściej nie da się niczym wypełnić, z wielką szkodą dla ludzi wierzących .

III. KULT MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY

14. Kult Matki Bożej Nieustającej Pomocy sięga połowy XIX wieku. Wiąże się on z uroczystym wprowadzeniem obrazu Matki Bożej pod tym tytułem do kościoła redemptorystów pod wezwaniem Najświętszego Odkupiciela i Świętego Alfonsa w Rzymie (26 kwietnia 1866 roku). Ten starodawny obraz, pochodzący ze szkoły wenecko-kreteńskiej, najprawdopodobniej z przełomu XIV i XV wieku, po długich latach dyskretnej obecności w kościele i kaplicy augustianów w Rzymie, został decyzją papieża Piusa IX z 11 grudnia 1865 roku przekazany redemptorystom. Od tego czasu obraz, głównie za sprawą misjonarzy redemptorystów, zyskiwał coraz większy rozgłos, a związany z nim kult Matki Bożej rozszerzył się poza Europę.

15. Koronacja obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy odbyła się w Rzymie 22 czerwca 1867 roku. Pismem papieża Piusa IX Quod in maiorem z 31 marca 1876 roku zostało ustanowione święto Najświętszej Maryi Panny Nieustającej Pomocy, z własnym formularzem mszalnym i brewiarzowym. Liturgiczny obchód został wyznaczony na niedzielę przed uroczystością Narodzenia Świętego Jana Chrzciciela. W mszałach wydawanych do 1910 roku formularz ten umieszczany był w części *Proprium Sanctorum pro aliquibus locis* pod dniem 23 czerwca, zaś po 1910 roku, został on przeniesiony, i tak jest do dzisiaj, na dzień 27 czerwca.

16. Kult liturgiczny i nabożeństwa ku czci Matki Bożej Nieustającej Pomocy od samego początku cieszyły się aprobatą Kościoła. Liczne dokumenty papieskie, od papieża Piusa IX, poprzez Benedykta XV, Pawła VI i Jana Pawła II, potwierdzały ten kult, łącząc z nim możliwość uzyskiwania odpustów . Na prośbę księdza arcybiskupa poznańskiego Penitencjaria Apostolska, 14 listopada 1969 roku, zatwierdziła dotychczasowe reskrypty z 1952 i 1963 roku, odnoszące się do stałych odpustów związanych z kultem Matki Bożej Nieustającej Pomocy na całym obszarze Polski, zgodnie z postanowieniem konstytucji apostolskiej *Indulgentiarum doctrina* z 1 stycznia 1967 roku oraz Norm Penitencjarii Apostolskiej z 29 czerwca 1968 roku. Zostały one następnie potwierdzone przez Prymasa Polski (14 lutego 1970 roku) .

17. Według aktualnego prawodawstwa, odpustu zupełnego dostępują wierni, którzy nawiedzą kościół: a) w doroczne święto Matki Bożej Nieustającej Pomocy, b) w niedzielę, gdy odbywa się nabożeństwo ku czci Matki Bożej Nieustającej Pomocy, c) jak również w dniu Nieustannej Nowenny. Odpust zupełny zyskuje się pod zwykłymi warunkami . Odpust cząstkowy natomiast związany jest z nawiedzeniem obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy i modlitwą przed nim.

18. Powstające od 1871 roku Bractwa Matki Bożej Nieustającej Pomocy i Świętego Alfonsa, które przyczyniały się do rozwoju kultu Matki Bożej, zostały włączone w struktury Arcybractwa pod tym samym tytułem, utworzonego i zatwierdzonego dekretem papieskim z 2 lipca 1876 roku. Zatwierdzono wówczas także Statuty Arcybractwa, które odwoływały się do nauki świętego Alfonsa o Matce Bożej i określały formy istnienia i działania jego członków. Na podstawie tych Statutów oraz zwyczajów kultu maryjnego z przełomu XIX i XX wieku Bractwa krzewiły „z zapałem i miłością nabożeństwa do Matki Bożej Nieustającej Pomocy". Odbywały się one zwykle w pierwszą niedzielę miesiąca. Z czasem największą popularność zyskała Nieustanna Nowenna.

19. Wpisy do bractwa, według współczesnej myśli Kościoła, są aktem prawdziwej pobożności. Nie należy jednak popierać zapisów czysto formalnych, bez odpowiedniego przygotowania i należytego zapoznania się z celami i obowiązkami bractwa. Takie postępowanie mogłoby bowiem spowodować u niektórych wiernych pragnienie zapewnienia sobie „korzyści duchowych" bez podjęcia konkretnych zobowiązań, albo też zrodzić przekonanie o jakiejś automatycznej pomocy Matki Bożej .

IV. STRUKTURA NIEUSTANNEJ NOWENNY

20. Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy jest nabożeństwem ludzi pokornych i ufających Panu Bogu, którzy – na wzór Maryi, z potrzeby serca i pod wpływem różnych sytuacji zewnętrznych – szukają wsparcia w Bogu i otwierają się na Jego dary. Odwołując się do współczesnego prawodawstwa, można ją również określić jako nabożeństwo o charakterze prywatnym lub wspólnotowym, które w ramach wiary chrześcijańskiej wyraża pobożność maryjną nie na sposób liturgii . Jej celem jest rozbudzanie i podtrzymywanie praktyki modlitwy ciągłej, zgodnie z poleceniem Chrystusa, że „zawsze się trzeba modlić i nigdy nie ustawać" (Łk 18,1).

21. Ponieważ słowo Boże jest istotnym punktem odniesienia dla każdej formy kultu chrześcijańskiego i stanowi najwyższy wyraz czci względem Matki Bożej , również w nabożeństwie Nieustannej Nowenny powinno znajdować swoje miejsce. Jest ono bowiem samo w sobie orędziem zbawienia i wskazuje wyraźnie na Tę, która jest Matką i Towarzyszką Zbawiciela . Dlatego znakomitym wyrazem pobożności wobec Najświętszej Maryi Panny jest: poprawne czytanie słowa Bożego, zwłaszcza w czasie sprawowania liturgii, i otaczanie go szczególną miłością; słuchanie go z wiarą i zachowywanie w sercu; rozważanie go w duszy i szerzenie ustami; wierne wypełnianie i stosowanie do niego całego życia .

22. Słowo Boże w nabożeństwie nowenny nie powinno mieć charakteru wyłącznie intelektualnego i dydaktycznego, lecz przeciwnie – poprzez śpiewy, teksty modlitw i sposoby uczestnictwa – ma wyrażać specyficzny wymiar pobożności ludowej, a swoją bezpośredniością łatwiej trafiać do serca

człowieka. W Nowennie należy więc stosować normy odnoszące się do każdego nabożeństwa słowa Bożego, które wzorują się na klasycznym układzie liturgii słowa ze Mszy świętej, z Liturgii Godzin lub na innych dobrych przykładach. Ważne jest, by były zachowane istotne elementy każdego nabożeństwa słowa Bożego: czytania Pisma Świętego, śpiewy, modlitwy, rozważanie, chwile milczenia. Pamiętać należy również o zachowaniu odpowiednich proporcji w stosowaniu tych elementów .

23. Sobór gorąco zachęca teologów i głoszących słowo Boże, aby w rozważaniu szczególnej godności Bożej Rodzicielki starannie wystrzegali się zarówno wszelkiej fałszywej przesady, jak i nadmiernej ciasnoty umysłu. Studiując pilnie pod kierunkiem Urzędu Nauczycielskiego Pismo Święte, Ojców i doktorów oraz liturgię Kościoła, niech we właściwy sposób wyjaśniają dary i przywileje Błogosławionej Dziewicy, które zawsze odnoszą się do Chrystusa, Źródła wszelkiej prawdy, świętości i pobożności. Niech się pilnie wystrzegają wszystkiego, cokolwiek w słowach lub czynach mogłoby braci odłączonych albo jakichkolwiek innych ludzi wprowadzić w błąd co do prawdziwej nauki Kościoła .

24. Nowenna ma charakter samodzielnego nabożeństwa, odprawianego we wspólnocie, przed obrazem Matki Bożej Nieustającej Pomocy pod przewodnictwem kapłana lub diakona, albo indywidualnie bez udziału wspólnoty. Do istoty tego nabożeństwa, oprócz modlitwy wstępnej (zasadniczo modlitwy rzymskiej) oraz podziękowań i próśb przedstawionych przez wiernych, należy również rozważanie słowa Bożego na podobieństwo Maryi (Łk 2,19.51.). Wypada więc wybrać jedno lub więcej czytań z Pisma Świętego, rozdzielonych pieśniami lub psalmami, chwilami ciszy, z rozważaniem lub kazaniem. Jeśli Nieustanna Nowenna jest odprawiana bezpośrednio przed Mszą Świętą lub po Mszy Świętej, rozważanie powinno mieć miejsce podczas nowenny.

25. Podstawowy układ Nowenny ma trzy zasadnicze części: a) obrzędy wstępne, z pieśnią maryjną i modlitwą wstępną do Matki Bożej Nieustającej Pomocy, b) czytanie słowa Bożego z rozważaniem lub przemówieniem, po którym następują wezwania dziękczynno-błagalne, zanoszone do Boga przez przyczynę Maryi, oraz c) zakończenie, z błogosławieństwem i pieśnią końcową.

26. Pierwsza część z pieśnią maryjną i modlitwą wstępną zmierza ku temu, by wierni połączyli się we wspólnotę i przygotowali się do słuchania słowa Bożego. Nowenna może się rozpocząć śpiewem: O Maryjo, witam Cię, lub inną wybraną pieśnią. Następnie wszyscy odmawiają modlitwę rzymską lub inną do wyboru modlitwę, którą zwykle kończy pieśń do Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

27. Czytanie i rozważanie słowa Bożego, jako najwyższy wyraz czci względem Matki Bożej, jest zgodne z charakterem chrześcijańskiej pobożności. Pobożność maryjna z niego powinna czerpać nowe siły i niezawodną pomoc. Wierni, słuchając słowa Bożego, przyjmują je i strzegą w swoim sercu z

miłością, rozważają w duszy, głoszą ustami i wprowadzają w czyn. Do niego również dostosowują całe swoje życie .

Rozważanie słowa Bożego może przyjąć formę kazania, katechezy lub medytacji. Po chwili milczenia następuje modlitwa wiernych, która w Nowennie ma rozbudowany kształt i przyjmuje charakter wezwań dziękczynnych i błagalnych, zanoszonych do Matki Bożej i przez Jej przyczynę do Boga.

28. Praktyka pisania przez wiernych na kartkach podziękowań i próśb, które podczas Nowenny są publicznie odczytywane, jest godna pochwały i utrzymania. Są one zazwyczaj kierowane do Matki Najświętszej, a dotyczą spraw osobistych i egzystencjalnych. Mając na uwadze charakter modlitwy wiernych w liturgii, należy podejmować formację poprawnego formułowania tych wezwań, które wyrażałyby wiarę Kościoła w pośrednictwo Maryi zatroskanej o sprawy rodziny ludzkiej. W modlitwie wiernych bowiem lud Boży wykonuje właściwą sobie posługę kapłańską. Podziękowania i prośby kończy inwokacja, czyli trzykrotne wezwanie błagalne do Matki Bożej Nieustającej Pomocy, oraz Modlitwa Pańska.

29. Na zakończenie, jeśli nowennie przewodniczył kapłan lub diakon, udziela się błogosławieństwa i wykonuje się pieśń: O Maryjo, żegnam Cię, lub inną wybraną pieśń. Gdy nie ma kapłana lub diakona, opuszcza się błogosławieństwo. Jeśli natomiast po Nowennie będzie sprawowana Msza święta, po wezwaniach błagalnych odmawia się modlitwę Pod Twoją obronę i wykonuje się pieśń, która może być pieśnią mszalną na wejście. Nie można jednak w żaden sposób łączyć Nowenny z Mszą Świętą .

30. Kapłan i diakon, przewodnicząc nabożeństwu Nieustannej Nowenny we wspólnocie, zwłaszcza w kościele, lub też w związku z jakąś uroczystością zewnętrzną, są ubrani w albę i stułę. Można także użyć komży zamiast alby. W czasie nabożeństw bardziej uroczystych można ubrać kapę .

31. Nieustannej Nowennie mogą towarzyszyć, zgodnie z miejscowymi tradycjami, określone znaki: znak krzyża, rozłożenie, podniesienie, złożenie lub nałożenie rąk, okadzenie, procesja z obrazem lub feretronem, które same w sobie są już pewną formą ewangelizacji i przekazywania wiary. Zmierzają one przede wszystkim do tego, aby wiernym przypomnieć zbawcze działanie Boga, ukazać im ścisły związek z liturgią, a tym samym ożywić wiarę i pobudzić uwagę do uczestnictwa w nabożeństwie. Zawsze należy je stosować z uwzględnieniem słowa Bożego, komentarza i modlitwy, aby uniknąć niebezpieczeństwa zabobonu .

V. WSKAZANIA PRAKTYCZNE

32. Nabożeństwo Nieustannej Nowenny odpowiada wskazaniom posoborowej odnowy; prowadzi bowiem wiernych do uwielbienia Boga i naśladowania Maryi. Włączone odpowiednio w tematykę i

specyfikę okresów liturgicznych, zgodnie z prawodawstwem kościelnym, przygotowuje i prowadzi do świadomego i czynnego uczestnictwa we wspólnotowej modlitwie Kościoła. Rodzi ono w sercu człowieka takie sprawności jak: cierpliwość, świadomość niesienia krzyża w codziennym życiu, wyrzeczenie się, życzliwość dla innych i szacunek .

33. Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy, tak w wymiarze osobistym, jak i wspólnotowym, jest sprawdzonym sposobem ewangelizacji i pogłębiania życia chrześcijańskiego w parafii. Ostatni Sobór przypomina, że życie duchowe wiernych nie może ograniczać się do udziału w samej liturgii, i dlatego zaleca także nabożeństwa chrześcijańskiego ludu, pod warunkiem jednak, że będą zgodne z prawodawstwem kościelnym i przydatne w pracy Kościoła . Dlatego koniecznym warunkiem wprowadzenia nabożeństwa Nieustannej Nowenny jest dostosowanie go do zasad i wskazań posoborowej odnowy.

34. Nabożeństwo Nieustannej Nowenny do Matki Bożej Nieustającej Pomocy odprawiane jest w parafiach zwykle raz w tygodniu, najczęściej w środy. W większych parafiach może być odprawiane kilkakrotnie w ciągu dnia, np. rano i wieczorem. Stosownie do lokalnych okoliczności może być odprawiane w inny dzień tygodnia z niedzielą włącznie, a także rzadziej niż raz w tygodniu (np. co dwa tygodnie lub raz w miesiącu).

35. Wprowadzenie Nieustannej Nowenny wiąże się z umieszczeniem w kościele lub kaplicy obrazu (ikony) Matki Bożej Nieustającej Pomocy po duchowym przygotowaniu wiernych.

36. Przygotowanie duchowe polega zazwyczaj na przeprowadzeniu czterodniowych rekolekcji, od niedzieli do środy. Przeprowadza je zwykle przygotowany do tego misjonarz redemptorysta. Program rekolekcji oraz tematy homilii, kazań i konferencji winny odpowiadać przesłaniu obrazu oraz posoborowym zasadom i wskazaniom dotyczącym kultu Matki Bożej w Kościele. Nie powinno się łączyć tego przygotowania z rekolekcjami adwentowymi lub wielkopostnymi, tym bardziej z misjami. Rekolekcje kończą się uroczystym sprawowaniem Nowenny do Matki Bożej Nieustającej Pomocy, poprzedzonej wprowadzeniem obrazu, pobłogosławieniem go i umieszczeniem go na odpowiednim miejscu.

37. Nieustanna Nowenna co jakiś czas powinna być odnawiana w parafii. W tym celu zaleca się przeprowadzenie rekolekcji odnowy Nieustannej Nowenny. Rekolekcje te przeprowadza zwykle misjonarz redemptorysta. Ich program oraz tematyka głoszonego słowa Bożego nawiązują do wprowadzenia tego nabożeństwa. Odnowa tego nabożeństwa powinna być poprzedzona renowacją samego obrazu.

38. Cześć świętych obrazów należy do podstawowych i wzniosłych form kultu, ponieważ odnosi się do osób, które przedstawiają . Obraz Matki Bożej Nieustającej Pomocy powinien być wykonany zgodnie z wymogami ikonografii wschodniej na desce, a nie na płótnie, papierze lub szkle. Należy

dołożyć starań, aby obraz był wierną kopią oryginału rzymskiego. Również oprawa obrazu powinna wyrażać szczególną godność jego treści. Autentyczność i wierność ikony stwierdza odpowiedni dokument Prowincjała Prowincji Warszawskiej Redemptorystów.

39. Obrazy Chrystusa i Świętych umieszcza się w kościołach, by wierni mogli zgłębiać tajemnicę chwały, która zajaśniała na obliczu Jezusa Chrystusa i która odbija się w Jego Świętych, i aby sami stawali się „światłością w Panu". Umieszczenie obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy również winno odpowiadać normom regulującym umieszczanie wizerunków w budynkach i pomieszczeniach sakralnych . Nie powinno się umieszczać ikony ani nad ołtarzem, ani na nim , obraz bowiem nie może odwracać uwagi od sprawowania czynności liturgicznych.